

PARTIET SENTRUMS KOMMUNEPROGRAM FOR FROGN 2023-2027

Partiet Sentrum er et nytt parti, uavhengig av etablerte blokker og gamle ideologier. Vår politikk er tuftet på **FNs bærekraftsmål**, og vi vil i vår lokale politikk kombinere tre typer bærekraft. Kort fortalt innebærer det å ta utgangspunkt i menneskeverdet og ta hensyn - både til oss som lever i dag og de som kommer etter oss.

Grønn bærekraft er naturens bærekraft. Vi skal behandle jorda pent, slik at den kan fortsette å være det stedet vi alle bor. Hensynet til miljøet er rettesnoren for alt vi gjør. Derfor skal vi alltid tenke på hele verden, ikke bare på oss selv, når vi lager politikk for vår egen kommune. Vi skal tenke både stort og kunnskapsbasert: vi vil gjennom et tett samarbeid med NMBU og andre forskningsmiljøer gjøre Frogn til et fyrtårn for trivsel og miljømessig bærekraft.

Rød bærekraft er fellesskapets bærekraft. Kampen mot utenforskap og for likeverd og inkludering handler dypest sett om menneskeverd. Kommunen er ikke bare et sted hvor vi bor, det er også et fellesskap. Fellesskapet vårt har kun bærekraft dersom vi gjør hva vi kan for å inkludere alle og gir den enkelte muligheten til et verdig liv, uavhengig av sosial status, funksjonsnivå, alder, kjønn, legning og etnisk tilhørighet. Vi er alle like mye verd, uansett. Derfor vil vi gjøre Frogn til en foregangskommune på inkludering og brobygging.

Blå bærekraft er økonomiens bærekraft. Sentrum er et næringslivsvennlig parti. En bærekraftig næringspolitikk innebærer nytenkning og innovasjon slik at også næringslivet tenker grønt, samfunnsøkonomisk og legger sirkulærøkonomi til grunn. Vår politikk kombinerer en begeistring for næringslivet med en forpliktelse for det samfunnet vi ønsker og den jorda vi vil at barna våre skal arve.

Vi har alle fått livet i gave og jorda til låns. Vi vil jobbe for en kommune som viser respekt for det, hver dag - ved å kombinere grønn, rød og blå bærekraft.

Grønn bærekraft – trivsel og respekt for miljøet

Med nærhet til internasjonal spisskompetanse ved NMBU og andre forskningsmiljøer har vi i Frogn de beste forutsetninger for å gjøre kommunen vår til et fyrtårn for trivsel og grønn bærekraft. Sentrum vil utnytte dette potensialet og kombinere en grønn næringspolitikk med ambisiøse klima- og miljømål. Vi vil la klimahensyn få en sentral plass i samferdselspolitikken, for å sikre en helhetlig grønn politikk for kommunen.

Vi vil:

- gjøre trivsel og bærekraft - ikke vekst - til hovedmål for kommunen vår. Det betyr at vi gjør trivsel og livskvalitet like viktig som økonomi, ved aktivt å understøtte grønn vekst og bærekraftig næringsutvikling.

- kople kommunestyret aktivt på oppdatert *bærekraftsforskning*. Vi vil samarbeide med NMBU og andre forskningsmiljøer om å utvikle regelmessige *bærekraftsseminarer* for politikere og andre interesserte.

- at bærekraftsmålene skal danne *basis for kommuneplanen*, med tanke på å begrense antall dispensasjoner i arealforvaltning og vern av naturområder

- at kommunen går inn for frivillig vern av egen skog som et ledd i å opprettholde natur og artsmangfold

- at kommunen oppfordrer til frivillig vern av skog i privat eie

- gi kommunen en forpliktende handlingsplan for *sirkulær økonomi og gjenbruk*.

- etablere ordninger for bekjempelse av matsvinn

- sørge for at det alltid vurderes å gjenbruke eller rehabilitere bygg før nye reises, og åpne for innkjøp av brukte møbler

- bruke reguleringsplaner og andre tiltak for å stimulere private utbyggere til *energieffektivisering og etablering av fornybare energikilder*

- opprette en gratis utslippsfri lokal *shuttlebuss* i samarbeid med næringslivet med det formål å knytte kommunen tettere sammen, redusere parkeringsutfordringene i Drøbak, og gjøre det mulig for flere å benytte seg av ulike handels- og kulturtilbud.

- i alle samferdselspolitiske *spørsmål sette miljøhensyn og bærekraft først*, minimalisere naturinngrep og prioritere innbyggernes trivsel foran andre hensyn. Som et ledd i dette vil vi gjennomføre innbyggerhøringer med allmøter knyttet til alle større utbygginger.

- arbeide for at det skal bli mulig å redusere eiendomsskatten for husstander som gjør betydelige investeringer i enøktiltak

- arbeide for etablering av "Fjordforskningsinstituttet" i Drøbak. I samarbeid med Oslo Universitet og andre kompetansemiljø styrke eksisterende forskningsaktivitet, samt arbeide for etablering av nye

høgskole- og/eller universitetsstudier ved "Fjordforskningsinstituttet". Studier med fokus på miljøvern og fjordforskning.

Rød bærekraft: et verdig liv for alle

Felleskapet vårt må gi rom for at alle kan være seg selv, fordi alle mennesker har behov for anerkjennelse, respekt og tilhørighet. Samfunnet må bygge på styrken i at vi er forskjellige, og har ulike, men likeverdige evner og egenskaper.

Vår politikk for Frogn kommune har som mål å inkludere alle, og gi innbyggerne mulighet for god livskvalitet. Det er viktig å tenke bredt og inkludere både frivillige og private aktører. Vi skal ta det røde bærekrafttaket sammen, fordi vi vet at det vil lønne seg på lengre sikt, både for den enkelte innbygger og samfunnet som helhet.

Vi vil:

-bekjempe barnefattigdommen i kommunen

-øke sosialhjelpssatsene

-frede barnetrygden

-sosialstønad beregnes uavhengig av egen boligs verdi

*- gi eiendomsskatten en mer sosial innretning ved å gi husstander med samlet inntekt under 4,5 G (pt. 533.790 kr) rett til fritak**

*-la barn få likere muligheter til trivsel og utvikling **

- gjennomgå personaldekningen i barnehagene med tanke på å styrke bemanningen, slik at morgen og ettermiddag har bedre personaldekning

-gi alle nyutdannede lærere i barnehage rett til kvalifisert veiledning de 2 første årene, med nasjonale krav til omfang, og kompetanse hos veilederne

-sikre elevene lærere med lærerutdanning for å ivareta et godt og kvalitativt skoletilbud for alle

-skape en skole for trivsel, sosialisering og læringsglede, hvor alle barn kan oppleve mestring

*-gjenopprette *skolelos-ordningen* med personell som har tid til å følge opp barn som trenger det og med det redusere skolevegring og frafall.*

-styrke det forebyggende arbeidet i skolen for å fange opp fysiske, psykiske og rusrelaterte helseutfordringer og redusere fravær

-sørger for at alle som har behov for psykisk helsehjelp får raskt tilbud om hjelp

-arbeide for å forebygge selvmord og gi god hjelp og oppfølging til etterlatte

-sikre rusfrie tilbud til ungdom i hele kommunen, både i kommunal og ideell regi

*-sørge for å gi alle barn og unge like muligheter til å delta i fritidsaktiviteter, uavhengig av økonomi**

-arbeide for en trinnvis innføring av gratis kollektivtransport i kommunene våre, slik at det finnes et miljøvennlig transportalternativ for alle, uavhengig av inntekt. Et slikt grep vil gjøre det enklere for alle aldergrupper både å vedlikeholde sosialt nettverk, benytte seg av biblioteker og andre kulturtilbud samt engasjere seg i fritidsaktiviteter

- *styrke bibliotekene som kunnskapssentre og sosiale møtesteder for alle interesserte, herunder utvide åpningstidene og legge til rette for økt samarbeid med skolene*

- ta et løft for å fremheve bruk av lærekandidatordningen slik at også unge mennesker som ikke klarer å gjennomføre ordinær videregående utdanning, skal ha et tilbud om tilrettelagt videreutdanning som kan gi kompetansebevis.

- arbeide for utvikling, og styrking, av lokale arbeidstilbud for mennesker med behov for tilrettelagt arbeid.

- arbeide for at flyktninger og innvandrere som bosettes i kommunen snarest mulig skal komme ut i arbeid, slik at de raskere opplever inkludering og verdsettelse.

- opprette et flerkulturelt råd for å styrke mangfoldet og sikre god brobygging på tvers av kulturene i kommunen vår

- styrke Frogn som et mangfoldig og livssynsåpent samfunn

- arbeide for en ambulant veiledningstjeneste for familier med barn som trenger meromsorg

- realisere planen «Veikart. Universelt utformet nærscole 2030»

- sikre at funksjonshemmede gis reell mulighet til selv å velge hvor de vil bo.

- arbeide for at alle som har rett til Brukerstyrt Personlig Assistent (BPA) får tilstrekkelig antall timer til å leve et selvstendig og likestilt liv, og med deltakelse i samfunnet

- at brukerstyrt personlig assistent finansieres statlig og ikke er avhengig av kommunal økonomi

- at funksjonsassistanse må være statlig finansiert og etter behov (ikke rammefinansiert)

- aktivt *bekjempe digitalt utenforskap* gjennom gratis opplæring i grunnleggende digital kompetanse for alle som trenger det, men også sikre at de som ikke kan benytte seg av digitale tjenester gis mulighet for fysiske møter for å få utført tjenester.

- legge til rette for bruk av smartteknologi innen helsesektoren med mål om at helsepersonell skal ha mer tid i møtet med den enkelte bruker/pasient

- opprette en egen palliativ avdeling som base for palliative team for å gi et tilbud om verdighet og støtte i livets siste faser

- opprette en ressurs som frivillighetskoordinator i hjemmebaserte tjenester og på institusjoner

- opprettholde kommunens fokus på kompetanseutvikling blant ansatte, gjerne gjennom interkommunalt samarbeid

- være på parti med frivilligheten i arbeidet med å gjøre kommunen til et best mulig sted å bo for oss alle, herunder gratis lokaler til frivillige organisasjoner, som en anerkjennelse av det viktige arbeidet de gjør for fellesskapet vårt.

Blå bærekraft – næring, natur og ansvar

Sentrum er et næringsvennlig parti, som støtter næringsliv og privat initiativ. Stat og kommune kan ikke alene skape et godt samfunn og privat verdiskaping er helt vesentlig for å bygge morgendagens kommune.

Vårt bærekraftperspektiv forutsetter at næring og fortjeneste er vevet inn i et større bilde. Dette forener begeistring for næringslivet med forpliktelse overfor samfunnet og naturen i dag og i morgen. Vi ønsker å inspirere gründere og etablerte bedrifter til å satse grønt. I samarbeid med NMBU-miljøene og andre forskningsmiljøer vil vi derfor utvikle Frogn som foregangskommune på grønt næringsliv i årene som kommer.

Vi vil:

- forsere gjennomføring av kommunestyremelding for klima og energi (2019-2031)
- vektlegge *bærekrafts- og innovasjon* i alle anbudprosesser i kommunen. Vi vil gjøre det lettere for lokale bedrifter å konkurrere om leveranser til kommunen.
- opprette en næringshage for lokale gründere i samarbeid med NMBU-miljøene
- sørge for at Frogn kommune blir en god kommune å starte og drive bedrifter i gjennom god tilrettelegging og forenkling på alle nivå

Boligutvikling

Det er kostbart å etablere seg i Frogn. Partiet Sentrum vil være en aktiv pådriver for at flere unge mennesker/barnefamilier har mulighet til å bosette seg i vår kommune.

Vi vil:

- realisere byutviklingsplanen; Dyrløkke, Ullerud, Seiersten
- realisere boligutvikling på Dal i henhold til vedtatte planer og bevare Dal skole
- benytte utbyggingsavtaler som boligpolitisk verktøy
- arbeide for å bygge boliger i henhold til Husbankens «fra leie til eie», og andre ordninger som bidrar til rimeligere boligløsninger

Gamle Drøbak

Gamle Drøbak er oppført på Riksantikvarens NB!-register over byer og tettsteder i Norge av nasjonal interesse. Gamle Drøbaks identitet og egenart er av stor verdi for kommunen, både for innbyggerne og for kommunens satsing på turisme og kultur.

Vi vil:

- stille oss bak allerede vedtatt områdeplan for Gamle Drøbak (2021)
- være svært restriktive med å dispensere fra Områdeplanen Gamle Drøbak

-arbeide for at kommunen får økt kompetanse innenfor forvaltning av verneverdige bygninger